

บริษัท ไทยรับเบอร์ แลนด์ แอนด์ แพลนเตชัน จำกัด
Thai Rubber Land and Plantation Co.,Ltd.

แผนปฏิบัติการ

การบริหารจัดการสวนยางพาราอย่างยั่งยืน

ตามมาตรฐาน FSC ปี 2567

แผนปฏิบัติการ

การบริหารจัดการสวนยางพาราอย่างยั่งยืน

ตามมาตรฐาน FSC (Forest Stewardship Council) ปี 2567

วัตถุประสงค์ การบริหารจัดการสวนยางพาราอย่างยั่งยืนตามมาตรฐาน FSC

ด้านเศรษฐกิจ

- 1) เพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์และการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตจากพื้นที่การจัดการให้มีความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ
- 2) เพื่อให้มีการใช้ระบบและเทคนิคการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 3) เพื่อพัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ด้านสังคม

- 1) เพื่อส่งเสริมการสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น
- 2) เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือที่ดีต่อกันระหว่างบริษัทฯ กับชุมชนท้องถิ่น โดยการรับฟังข้อคิดเห็นจากชุมชนท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
- 3) เพื่อคุ้มครองผู้ปฏิบัติงาน ลูกจ้างและคนงาน โดยการปฏิบัติตามกฎหมายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
- 4) ยอมรับสิทธิตามกฎหมายและสิทธิตามขนบธรรมเนียมประเพณีในการเป็นเจ้าของ การใช้ประโยชน์การจัดการพื้นที่ และทรัพยากรต่างๆ ของชนพื้นเมือง

ด้านการอนุรักษ์ การฟื้นฟูป่าธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 1) เพื่อคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์
- 2) เพื่อรักษาและฟื้นฟูระบบนิเวศดั้งเดิม และใช้ระบบวนวัฒนที่เหมาะสมกับความหลากหลายทางชีวภาพ
- 3) เพื่อให้มีการจัดการทรัพยากรดินและน้ำที่เหมาะสม
- 4) เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีที่เป็นพิษกับสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรป่าไม้ที่อยู่ภายในขอบเขตการจัดการ

สวนยางพาราแปลงที่ 1 : ตั้งอยู่ที่ หมู่ 12 ตำบลอ่างทอง อำเภอเชิงฉกาจ จังหวัดพะเยา

ได้รับใบรับรอง : FSC-FM License code FSC-C163531

วันที่เริ่มต้นให้การรับรอง : 17 พฤศจิกายน 2564 ; **วันที่สิ้นสุดการรับรอง :** 16 พฤศจิกายน 2569

ผู้ถือใบรับรอง : บริษัท ไทยรับเบอร์ แลนด์ แอนด์ แพลนเตชัน จำกัด (Thai Rubber Land and Plantation Co., Ltd.)

ที่อยู่ : เลขที่ 561 หมู่ 10 ตำบลบ้านคู้ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

พื้นที่ปัจจุบันในการรับรอง : จำนวน 1 FMU

จำนวนพื้นที่สวนยางพาราที่ได้รับการรับรอง : พื้นที่ปลูกยางพาราและพื้นที่ดูแลจัดการรวม 1,071 ไร่

ขอบเขตใบรับรอง : การจัดการสวนยางพารา เพื่อน้ำยางพารา ยางก้อนถ้วย และไม้ท่อน(ไม้ยางพารา)

การตรวจติดตามครั้งที่ 1 : คงรักษาไว้ ; วันที่ตัดสินใจ 18 มีนาคม 2566

การตรวจติดตามครั้งที่ 2 : วันที่ 6-8 พฤศจิกายน 2566

สวนยางพารา ตำบลอ่างทอง อำเภอยะนิง จังหวัดพะเยา มีเนื้อที่รวม 1,071 ไร่ แบ่งออกเป็น 2 โซน คือ โซน A มีสวนยางที่มีเอกสารสิทธิ์ในการถือครองเป็นโฉนดที่ดินรวม 36 แปลง และโซน B มีสวนยางที่มีเอกสารสิทธิ์ในการถือครองที่ดินรวม 35 แปลง โดยโฉนดที่ดินรวมทั้งหมด 71 แปลง เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัท ไทยรับเบอร์ แลนด์ แอนด์ แพลนเตชัน จำกัด

ภาพถ่ายจากดาวเทียม แสดงตำแหน่งของโฉนดที่ดิน สวนยางเชียงใหม่ Zone A

สวนยางพาราเชียงใหม่ เริ่มดำเนินการปลูกสร้างตั้งแต่ปี 2551 ต่อเนื่องถึงปี 2553 ชนิดพันธุ์ยางที่ปลูกเป็นยางพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูง ได้แก่ สถาบันวิจัยยาง 251, PB311 สวนยางเปิดกรีดยางครั้งแรกในปี พ.ศ. 2557 โดยทำสัญญาจ้างเหมากรีดยางกับเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในชุมชนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้เคียง ปัจจุบันสวนยางพารามีอายุระหว่าง 15-18 ปี

ภาพถ่ายจากดาวเทียม แสดงตำแหน่งของโฉนดที่ดิน สวนยางเชียงใหม่ Zone B

สวนยางพาราแปลงที่ 2 ตั้งอยู่ที่ หมู่ 7 ตำบลจอมสวรรค์ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

วันที่แจ้งขอขยายพื้นที่สวนยางพาราที่ขอรับการรับรอง : วันที่ 16 มีนาคม 2566

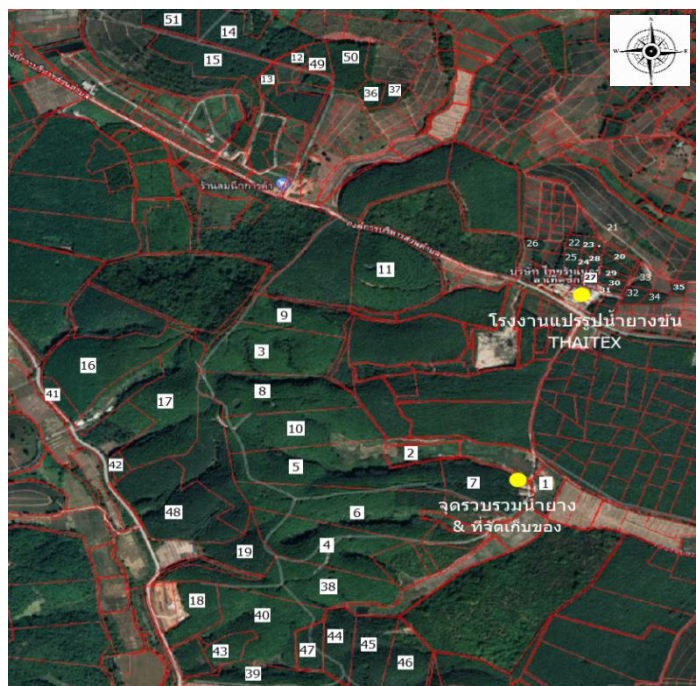
จำนวนพื้นที่สวนยางพาราที่ขอขยายพื้นที่รับการรับรอง : พื้นที่ปลูกยางพาราและดูแลจัดการ 820 ไร่

ขอบเขตใบรับรอง : การจัดการสวนยางพารา เพื่อน้ำยางพารา ยางก้อนถ้วย และไม้ท่อน(ไม้ยางพารา)

วันที่ทำการตรวจสอบ : วันที่ 6-8 พฤศจิกายน 2566

สวนยางพารา ตำบลจอมสวรรค์ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีเนื้อที่รวม 820 ไร่ มีสวนยางที่มีเอกสารสิทธิ์ในการถือครองเป็นโฉนดที่ดินรวม 51 แปลง โดยโฉนดที่ดินทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัท ไทยรับเบอร์ แลนด์ แอนด์ แพลนเตชัน จำกัด

สวนยางพาราแม่จัน จังหวัดเชียงราย เริ่มดำเนินการปลูกสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ชนิดพันธุ์ยางที่ปลูกเป็นยางพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูง ได้แก่ สถาบันวิจัยยาง 251 และ PB 311 บริษัท ฯ เปิดกรีดยางครั้งแรกในปี พ.ศ. 2557 โดยใช้แรงงานกรีดยางทั้งหมดจากชุมชนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้เคียงมาเป็นผู้รับเหมากรีดยาง ปัจจุบันสวนยางพารามีอายุ 16 ปี

ภาพถ่ายจากดาวเทียม แสดงตำแหน่งของโฉนดที่ดินสวนยางแม่จัน จ.เชียงราย

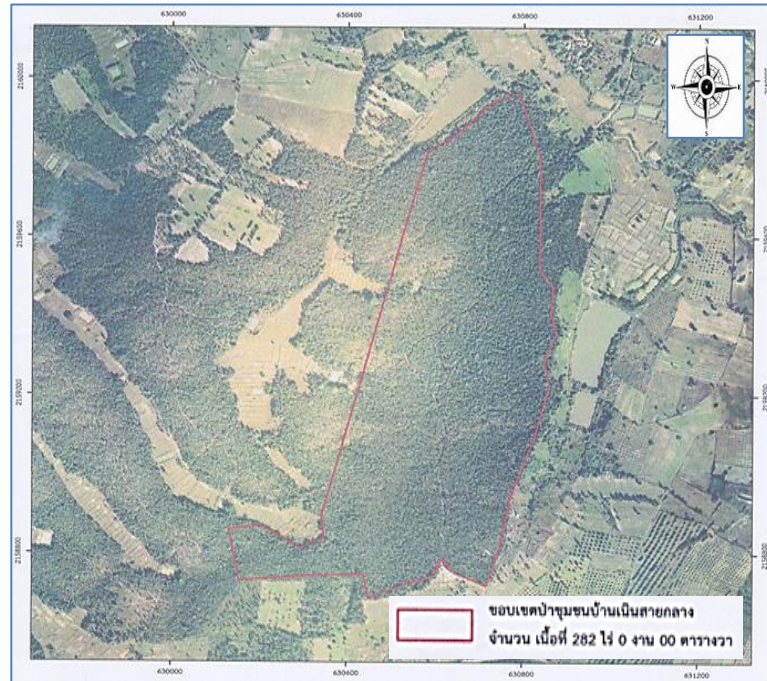
พื้นที่เขตอนุรักษ์ ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง ตั้งอยู่ที่ หมู่ 11 ตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

จำนวนพื้นที่เขตอนุรักษ์ : ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง พื้นที่ 282 ไร่

ได้รับอนุมัติโครงการป่าชุมชน : วันที่ 6 กรกฎาคม 2543

ได้รับการอนุมัติต่ออายุโครงการจากกรมป่าไม้ : มีกำหนดระยะเวลา 10 ปี นับตั้งแต่วันที่กรมป่าไม้อนุมัติเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2562

ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง : มีสภาพพื้นที่โดยรวมเป็นป่าเบญจพรรณสลับกับป่าเต็ง-รัง พรรณไม้มีขนาดและอายุแตกต่างกัน ทั้งไม้ใหญ่ ไม้หนุม และ ไม้พื้นล่าง กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ป่า มีความหนาแน่นของเรือนยอดตั้งแต่ 70 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป

แผนการบริหารจัดการสวนยางพาราอย่างยั่งยืนตามมาตรฐาน FSC

1. ด้านเศรษฐกิจ

1.1 เป้าหมายผลผลิตน้ำยางสดและยางก้อนถ้วย ปี 2567

บริษัท ฯ มีนโยบายดำเนินการปลูกยางพาราพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูง และมีการดูแลบำรุงรักษาสวนยางตามระบบวนวัฒน์และหลักวิชาการ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและได้ปริมาณตามเป้าหมาย

แปลงสวนยางเชียงคำ จังหวัดพะเยา และแปลงสวนยางแม่จัน จังหวัดเชียงราย ใช้ระบบการกรีด 1 ใน 3 ของลำดับกรีดวันเว้นวัน โดยมีข้อปฏิบัติที่ผู้รับเหมากรีดยางทุกราย ต้องถือปฏิบัติ ดังนี้

1) กรีดยางจากซ้ายบนมาขวาล่าง ให้มีความลาดเอียงของหน้ากรีด ประมาณ 35 องศา ก่อนเปิดกรีดจะต้องทำรอยขีด หน้าหลัง เพื่อไม่ให้หน้ากรีดล้าไปด้านหนึ่งด้านใด และนำลวดรับถ้วยยางมาผูกไว้ต่ำจากหน้ากรีดประมาณ 6-8 นิ้ว ในร่องรอยขีดด้านหน้าต่ำกว่าหน้ากรีดประมาณ 4 นิ้ว และให้ปักลื่นยางเพื่อรับน้ำยางลงจากรับน้ำยาง

2) การกรีดยางแต่ละครั้ง ต้องสูญเสียเปลือกน้อยที่สุด ไม่เกินครึ่งละ 2-3 มิลลิเมตร ในหนึ่งเดือนสูญเสียเปลือกไม่เกิน 3 ซม.

3) กรีดยางทุกวันที่ฝนไม่ตกระหว่างเวลา 02.00 - 05.00 น. เริ่มเก็บน้ำยาง 06.00 - 08.00 น. วันไหนกรีดยางไม่ได้ ให้แจ้งผู้ควบคุมแปลงทราบ และหลังจากการเก็บน้ำยางแต่ละครั้ง ให้คว่ำถ้วยไว้ที่ลวดรับน้ำยาง แม้จะมีน้ำยางไหลอยู่ก็ตาม เพื่อป้องกันกรดในอากาศหรือกรดที่มาจากน้ำฝนไปตกค้างอยู่ในถ้วยยาง ซึ่งจะทำให้ถ้วยยางสกปรกทำให้น้ำยางที่กรีดยางต่อไป แข็งตัวในถ้วยได้

- 4) ไม่กรีดยางในวันที่ฝนตกจนหน้ากรีดยกขึ้น
- 5) เศษยางทุกประเภทเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นให้รวบรวมส่งบริษัทฯ
- 6) ผู้รับเหมากรีดยางต้องทายาป้องกันเชื้อราผสมดิน ในหน้ากรีดยางที่ผ่านมาแล้วทุกเดือน
- 7) อุปกรณ์ที่ใช้ในการกรีดยางอัน ได้แก่ มีดกรีดยาง เครื่องให้แสงสว่าง ในเวลากลางคืน ดังเก็บรวบรวมน้ำยางสด เป็นอุปกรณ์ที่ผู้รับเหมากรีดยางต้องดูแลบำรุงรักษาด้วยตนเอง

การประมาณการผลผลิตน้ำยางในปี 2567 คำนวณมาจากตัวแปรหลักประกอบด้วย จำนวนต้นยางที่กรีดยางทั้งหมด, จำนวนวันกรีดยางที่ไปตามค่ามาตรฐานที่ตั้งไว้ และค่าน้ำหนักยางแห้ง(หน่วยเป็น : กรัม)ที่ได้รับ เมื่อกรีดยาง 1 ต้น, 1 ครั้งกรีดยาง (Gram/Tree/Tapping : GTT) ซึ่ง GTT ที่ได้มาจากการคำนวณหาค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปี

เป้าหมายผลผลิตยาง (น้ำหนักยางแห้ง : กิโลกรัม) ปี 2567		
	สวนยางพารา จ.พะเยา	สวนยางพารา จ.เชียงราย
ผลผลิตน้ำยางสด (น้ำหนักยางแห้ง)	274,423	179,268
ผลผลิตยางก้อน (น้ำหนักยางแห้ง)	30492	42,050
ผลผลิตยางรวม (กิโลกรัม)	304,915	221,318

1.2 ระบบการควบคุมการเคลื่อนย้ายน้ำยาง

การเก็บเกี่ยวผลผลิต (กรีดยาง)

- บริษัทได้ทำสัญญาจ้างงานกับผู้รับเหมากรีดยาง
- ผู้จัดการสวนยางมอบหมายให้ผู้รับเหมากรีดยางจัดทำรายชื่อผู้รับเหมาประจำปี
- ผู้รับเหมากรีดยางตามบล็อกที่ได้รับมอบหมาย เก็บรวบรวมน้ำยางจากต้นยางแล้วเทลงในถังขนาด 50 ลิตร

การขนย้ายน้ำยางจากสวนยางไปยังจุดรวบรวมน้ำยาง

- ผู้รับเหมากรีดยางนำถังที่บรรจุน้ำยางขนาด 50 ลิตร มาที่จุดรวมน้ำยาง
  - ตรวจสอบน้ำยางตามรายชื่อผู้รับเหมากรีดยางและยางบล็อกที่กรีดยาง และสุ่มตัวอย่างน้ำยางเพื่อไปตรวจวัดหาค่าน้ำหนักยางแห้ง
  - ควบคุมการชั่งน้ำหนักและบันทึกน้ำหนักน้ำยางของผู้รับเหมากรีดยาง
- จัดทำรายงานน้ำหนักน้ำยางรายวันและส่งไปที่สำนักงานเชียงราย

เติมน้ำยางลงในถังขนาด 200 ลิตร

- น้ำยางที่ชั่งน้ำหนักแล้วจะถูกบรรจุลงในถังขนาด 200 ลิตร ซึ่งมีแอมโมเนียบรรจุอยู่ในถังตามปริมาณที่โรงงานแปรรูปน้ำยางกำหนด เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำยางแข็งตัว จากนั้นปิดฝาให้แน่น
- บันทึกจำนวนถังน้ำยาง 200 ลิตร ที่บรรจุน้ำยาง
- เก็บถังบรรจุน้ำยางไว้ในบริเวณที่กำหนดและรอการขนส่งไปยังโรงงานแปรรูปน้ำยาง

การขนส่งน้ำยางไปยังโรงงาน

- การส่งมอบถังน้ำยางแต่ละล็อตจะต้องระบุรายละเอียดสินค้าในใบนำส่งสินค้า
- นำถังน้ำยางขึ้นรถขนส่งตามรายการที่กำหนดไว้
- เจ้าหน้าที่บัญชีออกเอกสาร ใบส่งสินค้า พร้อมถังน้ำยางให้กับลูกค้า
- ลูกค้าตรวจสอบสินค้าพร้อมจัดส่งใบรับสินค้าคืนให้กับบริษัท
- เจ้าหน้าที่บัญชีออกเอกสาร ใบแจ้งหนี้/ใบเสร็จรับเงิน และส่งให้ลูกค้าชำระเงิน

1.3 การตรวจติดตามระบบการควบคุมการเคลื่อนย้ายน้ำยาง ปี 2567

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1. การเก็บเกี่ยวผลผลิต (กรีดยาง)	ม.ค.,พ.ค.-ธ.ค.	หัวหน้าแปลง
2. การชั่งน้ำหนักน้ำยาง/สุ่มตัวอย่างน้ำยาง/บรรจุลงถัง	ม.ค.,พ.ค.-ธ.ค.	ผู้ช่วยหัวหน้าแปลง
3. การตรวจวัดค่าน้ำหนักยางแห้ง	ม.ค.,พ.ค.-ธ.ค.	หัวหน้าแปลง
4. การขนย้ายถังน้ำยางขึ้นรถบันทุก	ม.ค.,พ.ค.-ธ.ค.	หัวหน้าแปลง
5. การขนส่งน้ำยางไปยังโรงงาน	ม.ค.,พ.ค.-ธ.ค.	หัวหน้าแปลง
5. การรายงานผลผลิตน้ำยางสดประจำวัน	ม.ค.,พ.ค.-ธ.ค.	หัวหน้าแปลง

1.4 การดูแลบำรุงรักษาสวนยางพารา

การกำจัดวัชพืช

เนื่องจากวัชพืชมีส่วนสำคัญในการยับยั้งชะลอการเจริญเติบโตของต้นยางพารา ดังนั้น การกำจัดหรือควบคุมวัชพืชจึงมีความจำเป็นที่ต้องดำเนินการ บริษัท ฯ กำหนดให้ดำเนินการกำจัดวัชพืช ปีละ 2 ครั้ง โดยการใช้แรงงานคน และเครื่องจักรกลในการกำจัดวัชพืชในสวนยางพารา ไม่ใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืช

การใช้แรงงานคนกำจัดวัชพืช ทำได้โดยการใช้เครื่องตัดหญ้าสะพายบ่า และใช้จอบตากรอบโคนต้นยาง ถากในแถวหรือแถวระหว่างแถว เศษวัชพืชจากการถากให้นำมาสุ่มโคนต้นยาง เพื่อช่วยลดการคายน้ำบริเวณ โคนและเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน เป็นการช่วยปรับปรุงโครงสร้างดินด้วยเศษวัชพืชที่ได้จากการถาง

การใช้เครื่องจักรกล ทำได้โดยการใช้รถไถพรวนด้วยรถแทรกเตอร์ล้อยาง เป็นการปรับปรุงโครงสร้างของดิน หรือการใช้เครื่องตัดหญ้าตัดทั่วพื้นที่ เครื่องจักรกลสามารถดำเนินการได้เร็วทันกับเวลาการใส่ปุ๋ย

การใส่ปุ๋ย

ปุ๋ยที่ใช้กับยางพารามี 2 ชนิดคือปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร แนะนำให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีกับสวนยางพาราโดยการใช้ปุ๋ยสำเร็จหรือผสมเองก็ได้ แปลงสวนยางเชิงคำ จังหวัดพะเยา ใช้วิธีส่งตัวอย่างดินไปทำการวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ และเมื่อทราบผลการวิเคราะห์ดินแล้ว จึงมากำหนดสูตรปุ๋ยที่จะนำไปใส่เพื่อบำรุงต้นยาง โดยตั้งชื่อแม่ปุ๋ยมาทำการผสมปุ๋ยใช้เอง

สำหรับแปลงสวนยางแม่จัน จังหวัดเชียงราย บริษัท ฯ ได้เริ่มดำเนินงานจัดการสวนยางตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์มาตั้งแต่ปี 2564 กับสวนยางบางส่วนที่อยู่ทางด้านทิศเหนือ เนื้อที่ 110 ไร่ โดยงดการใช้สารเคมีในแปลงสวนยาง และใช้ปุ๋ยอินทรีย์บำรุงต้นยาง ซึ่งในเวลาต่อมาได้รับการตรวจสอบและรับรองจากสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ออกใบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ IFOAM (International Federation of Organic Agriculture Movements) ในเดือนพฤศจิกายน 2566 (Certified organic products : Rubber trees) และได้รับการตรวจสอบและรับรองจากบริษัท คอนโทรลยูเนียน จำกัด ออกใบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ USDA-NOP (United States Department of Agriculture - National Organic Program) ในเดือนธันวาคม 2566 (Certified organic products : Rubber Latex) ปัจจุบัน บริษัท ฯ ได้ขอขยายพื้นที่บริหารจัดการสวนยางตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่แปลงสวนยางแม่จัน เพิ่มขึ้นอีก 710 ไร่ โดยงดการใช้สารเคมีในแปลงสวนยางมาตั้งแต่เดือน กันยายน 2565 และเริ่มใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชนิดเม็ดที่ได้ใบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ IFOAM บำรุงต้นยางนับตั้งแต่เดือนเมษายน 2566 เป็นต้นมา

การใส่ปุ๋ยยางพาราหลังเปิดกรีด ใส่ปีละ 2 ครั้ง ครั้งแรกใส่ปุ๋ยในช่วงต้นฤดูฝนประมาณเดือนเมษายน-พฤษภาคม ครั้งที่สองในช่วงปลายฤดูฝนประมาณเดือนสิงหาคม-กันยายน แปลงสวนยางเชิงคำ จังหวัดพะเยา ใส่ปุ๋ยเคมีครั้งละ 500 กรัมต่อต้น สำหรับแปลงสวนยางแม่จัน จังหวัดเชียงราย ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ประมาณ 3-5 กิโลกรัม/ต้น/ปี

การตรวจสอบยาง

การตรวจสอบยางมีเรื่องที่สำคัญที่ต้องตรวจติดตามอย่างสม่ำเสมอ คือ เรื่องการกรีดยาง ซึ่งคนกรีดยางต้องปฏิบัติตามข้อตกลงที่ทำไว้กับบริษัท ๆ อย่างเคร่งครัดในการกรีดยางที่ถูกวิธี เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลเสียต่อต้นยางพารา เช่น ผลผลิตลดลง ต้นยางจะชะงักการเจริญเติบโต ต้นยางแสดงอาการเปลือกแห้ง เปลือกจะหมดเร็วและเปลือกงอกใหม่หนาไม่พอที่จะกรีดยางได้

หัวหน้าแปลงสวนยาง ตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และหัวหน้าแปลงสวนยาง ตำบลจอมสวรรค์ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีหน้าที่สุ่มตรวจต้นยางในแปลง เพื่อตรวจสอบคุณภาพและร่องรอยการกรีดยางที่ต้นยาง ความชันของรอยกรีดหรือองศากรีด, การใช้เปลือกยางต่อเดือนและการทาหน้ายาง โดยตรวจดูว่าคนกรีดยางปฏิบัติได้ถูกต้องเป็นไปตามคำแนะนำหรือไม่ พร้อมทั้งตรวจดูเรื่อง การดูแลอุปกรณ์, สภาพถนนภายในแปลง, ความสะอาดภายในแปลง และการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ทุกอย่างอยู่ในสภาพปกติหรือไม่

ในกรณีที่ตรวจพบว่าเป็นปัญหา เช่น มีผู้รับเหมากรีดยางบางรายกรีดลึกถึงชั้นเนื้อไม้ ทำให้เกิดบาดแผลที่รอยกรีดส่งผลให้เปลือกที่งอกใหม่ขรุขระ ไม่สามารถกรีดยางในรอบกรีดต่อไปได้ ปัญหาดังกล่าวนี้แก้ไขโดยการจัดฝึกอบรมกรีดยาง เพื่อพัฒนาฝีมือและเพิ่มทักษะการกรีดยางให้กับผู้รับเหมากรีดยางรายที่เป็นปัญหา

การปรับปรุงถนน

หัวหน้าแปลงสวนยางเป็นผู้ควบคุมดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมถนนภายในแปลงสวนยาง เพื่อให้ถนนอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน พนักงาน คนงาน ผู้รับเหมากรีดยาง และผู้รับเหมางาน สามารถนำยานพาหนะเข้าไปปฏิบัติงานภายในแปลงสวนยางได้โดยไม่เกิดปัญหา และไม่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในช่วงที่มีการขนย้ายน้ำยาง นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมถนนส่วนที่เข้าร่วมกันกับชาวบ้านที่อยู่ข้างเคียงเพื่อให้ใช้งานได้ตามปกติ

1.5 การตรวจติดตามการดูแลบำรุงรักษาสวนยางพารา ปี 2567

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1. การปราบวัชพืช	2 ครั้ง	เม.ย. - พ.ค., ส.ค. - ก.ย.	หัวหน้าแปลง
2. การใส่ปุ๋ย	2 ครั้ง	เม.ย. - พ.ค., ส.ค. - ก.ย.	หัวหน้าแปลง
3. การตรวจสอบสวนยาง	9 ครั้ง	ม.ค.,พ.ค.-ธ.ค.	หัวหน้าแปลง
4. การปรับปรุงถนน		ม.ค.,พ.ค.-ธ.ค.	หัวหน้าแปลง
5. การป้องกันไฟ		ก.พ. - มี.ค.	หัวหน้าแปลง

1.6 การตรวจติดตามการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงของต้นยางพารา

การสำรวจอัตราการเพิ่มความพูน และการประเมินกำลังผลิตไม้

กำหนดให้มีการสำรวจอัตราการเพิ่มความพูน และการประเมินกำลังผลิตไม้เมื่อจะทำการตัดโค่นไม้ เพื่อให้ทราบถึงอัตราการเติบโตเฉลี่ยและการคาดคะเนปริมาณไม้ที่จะทำออกได้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1) สุ่มสำรวจพื้นที่สวนยางเชียงคำ 1.25 % ของพื้นที่ทั้งหมด คิดเป็นพื้นที่ 12 ไร่ แล้วดำเนินการตรวจนับจำนวนต้นยางและวัดการเจริญเติบโตของต้นยางพารา โดยวัดขนาดรอบลำต้นที่ความสูงจากพื้นดินขึ้นไปประมาณ 170 เซนติเมตร พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบประเมินไม้ก่อนตัดโค่น

- นำข้อมูลขนาดรอบลำต้นยางทั้งหมดที่สำรวจได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยต่อต้น
- นำตัวเลขขนาดรอบลำต้นเฉลี่ยที่คำนวณได้ ไปคำนวณหาหน้าหนกของต้นยาง

ตามสูตร น้ำหนักของต้นยาง 1 ต้น (ไม่ยางท่อน) = $11.34 \times$ ขนาดรอบลำต้นเฉลี่ย - 344.6 (หน่วย : กิโลกรัม)
ตัวอย่างเช่น สวนยางพาราเชิงค้ำก่อนตัดโค่น มีขนาดรอบลำต้นเฉลี่ย 65 เซนติเมตร และมีจำนวนต้นยางเฉลี่ย 64 ต้น/ไร่
เมื่อนำไปคำนวณตามสูตร จะได้

$$\text{น้ำหนักของต้นยาง 1 ต้น} = 11.34 \times 65 - 344.6 = 392.5 \text{ กิโลกรัม}$$

$$\text{น้ำหนักของต้นยาง 1 ไร่} = 392.5 \times 64 = 25,120 \text{ กิโลกรัม} = 25.12 \text{ ตัน}$$

สำหรับสวนยางเชิงค้ำ มีแผนโค่นต้นยางปีละ 120 ไร่ ดังนั้น จะได้ตัวเลขน้ำหนักรวม = $120 \times 25.12 = 3,014.4$ ตัน/ปี

4) การคำนวณน้ำหนักไม้ฟืนมีสัดส่วนประมาณ 35 % จากน้ำหนักไม้รวมทั้งหมด

5) การสำรวจอัตราการเจริญเติบโตและความเพิ่มพูนรายปี ของไม้ยางพาราดำเนินการสำรวจทุกๆ 5 ปี และก่อน

การทำไม้

การคำนวณความเพิ่มพูนไม้ยางพารา

1) การคำนวณน้ำหนัก / ปริมาตรไม้ยางพารา (ค่าเฉลี่ยทุกสายพันธุ์) ค่าความหนาแน่น น้ำหนักต่อปริมาตร มีค่าเฉลี่ย 0.68 กรัม ต่อ 1 ลูกบาศก์เซนติเมตร หรือ ไม้ยางพาราปริมาตร 1 ลูกบาศก์เมตรหนัก 680 กิโลกรัม หรือ ไม้ยางพาราหนัก 1 ตัน มีปริมาตรไม้ยางพารา 1.47 ลูกบาศก์เมตร

ที่มา : หนังสือกรมป่าไม้ คำนวณที่ สทส 1602.4/8037 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2553 เรื่อง การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี 25 มิถุนายน 2553 เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ป่าไม้ พุทธศักราช และส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา

2) จากการสำรวจการเจริญเติบโตของไม้ยางพารา และความเพิ่มพูนรายปี ได้น้ำหนักไม้ยางพารารวมทั้งแปลง 120 ไร่ เป็นไม้ยางพาราท่อน = 3,014.4 ตัน และไม้ฟืน = $(3,014.4 / 65) \times 35 = 1,623.14$ ตัน

$$3) \text{ ปริมาณไม้ทั้งแปลง} = 3,014.4 + 1,623.14 = 4,637.54 \text{ ตัน}$$

4) คำนวณหาค่าความเพิ่มพูนไม้ยางพารา (Annual Yield Increment : AYI)

$$\begin{aligned} \text{AYI (ปริมาณ ตัน/ไร่/ปี)} &= \text{ปริมาณไม้ทั้งแปลง (ตัน) / อายุไม้ยางพารา / พื้นที่ทั้งหมด} \\ &= 4,637.54 / 25 / 120 = 1.54 \text{ ตัน/ไร่/ปี} \end{aligned}$$

สำหรับสวนยางพาราเชิงค้ำ ถ้าโค่นต้นยางปีละ 120 ไร่ ปลูกปีแรกในปี 2576 ต้นยางจะมีอายุ 25 ปี

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทย

2. ด้านสังคม

2.1 การประเมินผลกระทบต่อสังคม

การประเมินผลกระทบต่อสังคม ซึ่งอาจเป็นผลเนื่องมาจากการดำเนินกิจกรรมของแปลงสวนยางเชิงค้ำ จังหวัดพะเยา, แปลงสวนยางแม่จัน จังหวัดเชียงราย และป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้รับทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผลกระทบทางด้านลบ ซึ่งจำเป็นต้องนำมาวิเคราะห์เพื่อหามาตรการแก้ไขปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบดังกล่าว

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ประชุมคณะทำงานเพื่อวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจัดทำรายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่อาจจะได้รับผลกระทบ
- กำหนดวิธีการปรึกษาหารือและออกแบบฟอร์มสัมภาษณ์ เพื่อขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการเลือกวิธีการสำรวจแบบเฉพาะเจาะจง และใช้คำถามที่เป็นประเด็นหลักเกี่ยวข้องกับกิจกรรมสำคัญ
- ปฏิบัติการสัมภาษณ์และปรึกษาหารือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พร้อมกับจัดบันทึกผลการปรึกษาหารือ
- นำข้อมูลที่ได้รับมาศึกษา วิเคราะห์ จัดทำสรุปรายงานการประเมินผลกระทบ และนำไปใช้พัฒนาแผนการดำเนินงานต่อไป

2.2 การฝึกอบรม

ปี 2567 บริษัท ฯ มีเป้าหมายการฝึกอบรมให้กับพนักงาน คนงาน และผู้รับเหมา เพื่อเพิ่มพูนความรู้/ทักษะและสมรรถนะในการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยเฉพาะพนักงานเข้าใหม่ ผู้รับเหมาทำให้ผู้รับเหมากริดขยายรายเดิมที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาฝีมือการกริดขยายและผู้รับเหมากริดขยายรายใหม่

หลักสูตรฝึกอบรม ปี 2567	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการควบคุมไฟฟ้า	ก.พ. – มี.ค.	หัวหน้าแปลงสวนยาง
2. การเพิ่มสมรรถนะและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	มี.ค. – พ.ค.	ที่ปรึกษาบริษัท ฯ
3. การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ PPE	มี.ค. – เม.ย.	Forest Manager
4. การปฐมพยาบาลเบื้องต้น	มี.ค. – เม.ย.	หัวหน้าแผนกบุคคล
5. การดูแลบำรุงรักษาสวนยาง	มี.ค. – เม.ย.	Forest Manager
6. พัฒนาฝีมือ/เพิ่มทักษะการกริดขยาย	มี.ค. – พ.ค.	หัวหน้าแปลงสวนยาง
7. อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน	มี.ค. – เม.ย.	Forest Manager

หมายเหตุ : การฝึกอบรม : ผู้รับเหมากริดขยายรายเดิมที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาฝีมือการกริดขยายและผู้รับเหมากริดขยายรายใหม่เข้ารับการฝึกอบรม ข้อ 2, 3, 4, 5, 6, 7 ; ผู้รับเหมาทำให้ไม่ต้องรับการฝึกอบรม ข้อ 2, 3, 7 ; พนักงานเข้าใหม่ต้องรับการฝึกอบรม ข้อ 2 และงานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่นั้นๆ

2.3 การมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น

บริษัท ฯ มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ชุมชนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงสวนยางเชิงคำ จังหวัดพะเยา และสวนยางแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานภายในบริษัท ฯ หรือประกอบอาชีพการทำสวนยางในส่วนของ ผู้รับเหมากริดขยาย ผู้รับเหมากำจัดวัชพืช ผู้รับเหมาผสมปุ๋ยและใส่ปุ๋ยบำรุงต้นยาง ผู้รับเหมาทำให้ และผู้รับเหมาขนส่งน้ำยางไปยังโรงงาน เพื่อเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้ บริษัท ฯ ยังมีนโยบายในเรื่องของการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่สาธารณะด้วยการสนับสนุนรถแทรกเตอร์พร้อมคนขับตามที่ผู้นำชุมชนท้องถิ่นขอความอนุเคราะห์มา การเข้าร่วมงานทำบุญ/ประเพณีของชุมชนท้องถิ่น และการร่วมทำกิจกรรมกับชาวบ้านที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงสวนยางของบริษัท ฯ

2.4 การตรวจติดตามภารกิจด้านสังคม

รายการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การประเมินผลกระทบต่อสังคม	พ.ค. – ต.ค.	หัวหน้าแปลงสวนยาง
การฝึกอบรม	ก.พ. – พ.ค.	หัวหน้าแปลงสวนยาง
การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น	ม.ค. – ธ.ค.	หัวหน้าแปลงสวนยาง
การตรวจสอบการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล		หัวหน้าแปลงสวนยาง
<ul style="list-style-type: none"> การกำจัดวัชพืชด้วยมีด/จอบ/เสียม (ปีละ 2 ครั้ง) การกำจัดวัชพืชด้วยเครื่องตัดหญ้าฯ (ปีละ 2 ครั้ง) การกำจัดวัชพืชด้วยรถแทรกเตอร์ (ปีละ 2 ครั้ง) การใส่ปุ๋ยบำรุงต้นยางพารา (ปีละ 2 ครั้ง) 	พ.ค. ; ก.ย.	
<ul style="list-style-type: none"> การกริดขยายและเก็บรวบรวมยาง การชั่งน้ำหนักน้ำยางและบรรจุลงถัง การหาค่าน้ำหนักยางแห้ง การขนย้ายถังน้ำยางขึ้นรถบรรทุกโดยรถฟอร์คลิฟท์ การปรับปรุงถนน/ทำแนวกันไฟ การทำไม้ยางพารา (เมื่อต้นยาง โคนล้มเนื่องจากพายุ) 	ม.ค. ; พ.ค.-ธ.ค.	
	ม.ค. ; พ.ค.-ธ.ค.	
	ม.ค. ; พ.ค.-ธ.ค.	
	ม.ค. ; พ.ค.-ธ.ค.	
	ม.ค. ; พ.ค.-ธ.ค.	

ด้านสิ่งแวดล้อม

3.1 การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นผลเนื่องมาจากการดำเนินกิจกรรมของแปลงสวนยางเชิงคำ จังหวัดพะเยา, แปลงสวนยางแม่จัน จังหวัดเชียงราย และป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้รับทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผลกระทบทางด้านลบ ซึ่งจำเป็นต้องนำมาวิเคราะห์เพื่อหามาตรการแก้ไขปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบดังกล่าว

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ประชุมคณะทำงานเพื่อวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจัดทำรายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่อาจจะได้รับผลกระทบ
- กำหนดวิธีการปรึกษาหารือและออกแบบฟอร์มสัมภาษณ์ เพื่อขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการเลือกวิธีการสำรวจแบบเฉพาะเจาะจง และใช้คำถามที่เป็นประเด็นหลักเกี่ยวข้องกับกิจกรรมสำคัญ
- ปฏิบัติการสัมภาษณ์และปรึกษาหารือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พร้อมกับจดบันทึกผลการปรึกษาหารือ
- นำข้อมูลที่ได้รับมาศึกษา วิเคราะห์ จัดทำสรุปรายงานการประเมินผลกระทบ และนำไปใช้พัฒนาแผนการดำเนินงานต่อไป

3.2 การตรวจประเมินพื้นที่ที่มีการอนุรักษ์สูง

การตรวจประเมินพื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง (High Conservation Value Area : HCVA) เริ่มจากการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ ภายในพื้นที่ขอบเขตของการจัดการ หลังจากนั้นจึงดำเนินการตามขั้นตอนการชี้บ่ง ประเมิน และยืนยันการมีอยู่ของพื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง

การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์

การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพพันธุ์พืช ในพื้นที่ โดยใช้วิธีการสำรวจแบบวางแผนสำรวจ (Line Plot System : LPS) คือ กำหนดแปลงการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพขนาด 50 x 20 ตารางเมตร จำนวน 2 แปลง และทำการตีแปลงย่อยภายในอีกจำนวน 10 แปลง มีขนาด 10 x 10 ตารางเมตร, 4 x 4 ตารางเมตร, 1 x 1 ตารางเมตร และแบ่งพืชออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ไม้ใหญ่ ไม้หนุ่ม และไม้พื้นล่าง

การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพพันธุ์สัตว์ ในพื้นที่สวนขอบเขตของการจัดการ ใช้วิธีการเดินสำรวจแบบ Line Transect Sampling (LTS) ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างข้อมูลในแนวสำรวจ (Cruise line) ที่กำหนดเส้นทางเดินสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพออกเป็น 10 เส้นทางระหว่างการเดินสำรวจ จดบันทึกตำแหน่งเส้นทางและตำแหน่งพันธุ์สัตว์ด้วยเครื่อง GPS

การตรวจสอบสถานภาพการอนุรักษ์ของชนิดพันธุ์สัตว์และพืช

ดำเนินการตรวจสอบสถานภาพการอนุรักษ์ของชนิดพันธุ์สัตว์ที่สำรวจพบภายในพื้นที่ขอบเขตของการจัดการ โดยนำไปตรวจค้นใน Resource Network Guidelines for the application of IUCN Red List of Ecosystems Categories and Criteria Version 3.1 และเอกสารชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย (สัตว์) จัดทำโดยสำนักนโยบายและแผนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.2564) เพื่อตรวจสอบว่ามีสัตว์ชนิดใดที่หายาก ถูกคุกคามหรือใกล้สูญพันธุ์ ที่มีความสำคัญในระดับโลก ระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ

ดำเนินการตรวจสอบสถานภาพการอนุรักษ์ของชนิดพันธุ์พืชที่สำรวจพบภายในพื้นที่ขอบเขตของการจัดการ โดยนำไปตรวจค้นในเอกสาร ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย(พืช) จัดทำโดยสำนักนโยบายและแผน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ. 2564) เพื่อตรวจสอบสถานภาพการอนุรักษ์ ภัยที่เกิดจากการคุกคาม และแนวทางการจัดการ

การสัมภาษณ์และขอคำปรึกษาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การสัมภาษณ์และขอคำปรึกษาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งประกอบด้วยชุมชนท้องถิ่น ผู้นำในท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญองค์กรที่เป็นตัวแทนของชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นเพราะจะมีส่วนช่วยให้ประเมินได้ว่า มีพื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูงที่แน่นอนหรือไม่ และทำให้ทราบถึงระบบการจัดการที่เหมาะสมสำหรับการบำรุงรักษาพื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง รวมทั้งการแจ้งให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่นรับทราบว่า มีมาตรการบางอย่างที่จำเป็นต้องดำเนินการเพื่อรักษาพื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูงนั้นไว้

การตรวจพิสูจน์พื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง (High Conservation Value Area : HCVA)

ดำเนินการ โดยการสัมภาษณ์และขอคำปรึกษาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเดินสำรวจเข้าตรวจสอบพิสูจน์ภายในพื้นที่ขอบเขตของการจัดการ รวมทั้งการค้นหา/รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องและแหล่งข้อมูลต่างๆ แล้วจึงนำมาศึกษาวิเคราะห์และจัดทำรายงานการตรวจพิสูจน์พื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง

การประเมินผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการประเมินผลกระทบจากการปลูกสร้างสวนยางพาราและการดำเนินกิจกรรมภายในพื้นที่สวนยางพาราเชิงคำ ที่จะมีความสมบูรณ์ของสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางลพ รวมทั้งความเสี่ยงที่จะมีผลต่อสภาพความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อธรรมชาติ การประเมินจะทำการศึกษาถึงผลกระทบที่มีต่อสภาพดิน น้ำ ทรัพยากรชีวภาพทั้งพืชและสัตว์

3.3 การป้องกันไฟ

การป้องกันไฟไหม้สวนยางพารา ที่เกิดจากความแห้งแล้งในช่วงปลายปีถึงต้นปีระหว่างเดือนธันวาคม-เมษายน มีหลักการสำคัญของการป้องกันไฟ คือ การทำแนวป้องกันไฟและกำจัดวัชพืช เพื่อป้องกันไฟที่ลุกลามมาจากบริเวณข้างเคียงที่อยู่ติดกับสวนยาง ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยการไถ หรือขุดตากวัชพืชและเศษซากพืชออกเป็นแนวความกว้าง ไม่ต่ำกว่า 3 เมตร รอบบริเวณสวนยาง และกำจัดวัชพืชในสวนยางในบริเวณแถวข้างออกให้หมดข้างละ 1 เมตร เพื่อเป็นการป้องกันไฟไหม้ที่อาจจะเกิดภายในสวนยาง

หัวหน้าแปลงสวนยางเชิงคำ จังหวัดพะเยา และหัวหน้าแปลงสวนยางแม่จัน จังหวัดเชียงราย ทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินการกำจัดวัชพืชเพื่อลดปริมาณเชื้อเพลิงและจัดทำแนวป้องกันไฟ ในบริเวณพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟไหม้สวนยาง ในช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม โดยการว่าจ้างให้ผู้รับเหมาเป็นผู้ดำเนินการ พร้อมทั้งจัดทำแผนป้องกันไฟไหม้สวนยางพารา โดยกำหนดให้หมียามตรวจตราป้องกันไฟ 2 คน ดำเนินการตรวจตราป้องกันไฟช่วงฤดูแล้งระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน

3.4 การตรวจติดตามภารกิจด้านสิ่งแวดล้อม

รายการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
• การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	พ.ค. – ต.ค.	หัวหน้าแปลงสวนยาง
• การตรวจประเมินพื้นที่ที่มีการอนุรักษ์สูง	ก.พ. – พ.ค.	Forest Manager
• การป้องกันไฟ	ม.ค. – มี.ค.	หัวหน้าแปลงสวนยาง
• การดูแลรักษาพื้นที่อนุรักษ์ของป่าชุมชนและไม้อนุรักษ์ให้คงอยู่	ม.ค. – ธ.ค.	Forest Manager/ คณะกรรมการป่าชุมชน
• การสงวนและคุ้มครองพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ให้ยังคงความหลากหลายทางชีวภาพ	ม.ค. – ธ.ค.	Forest Manager/ คณะกรรมการป่าชุมชน
• การดูแลรักษาพื้นที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูงในพื้นที่ป่าชุมชนให้คงอยู่	ม.ค. – ธ.ค.	Forest Manager/ คณะกรรมการป่าชุมชน
• การควบคุมการใช้สารเคมี และวัตถุอันตรายภายในพื้นที่ป่าชุมชน	ม.ค. – ธ.ค.	Forest Manager/ คณะกรรมการป่าชุมชน